

Beschikking, houdende ontheffing voor het beroepsmatig uitvoeren van vluchten met onbemande luchtvaartuigsystemen door UAS-operators met een ontheffing voor het vliegen zonder BVI, BVL, geluidscertificaat en BVB op de testlocatie van Skyvision Drone Technology B.V. in Puttershoek

Datum: 6 november 2013

Nummer: ILT-2013/41289

DE STAATSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Defensie;

Gelezen het verzoek van Skyvision Drone Technology B.V., contactpersoon mevrouw I. Kösters, ontvangen op 11 september 2013, e-mail: info@skyvision-drones.com;

Gezien het gegeven dat:

- lichte onbemande luchtvaartuigen (UAS) volgens artikel 20 van het Luchtverkeersreglement voorrang moeten verlenen aan al het andere luchtverkeer; dat dit mogelijk is door binnen zichtafstand van de piloot te blijven en naast de piloot nog een observant te verplichten;
- het testveld alleen gebruikt gaat worden door UAS-operators die beschikken over een bedrijfs/combi-ontheffing voor klasse 1-vluchten of over een specifieke projectontheffing voor de locatie Puttershoek;
- Skyvision Drone Technology B.V. verantwoordelijk is voor het coördineren van vluchten op de testlocatie Puttershoek.

Gelet op artikel 2.1, vierde lid, artikel 3.21 en artikel 5.5 van de Wet luchtvaart;

BESLUIT:

Artikel 1

1. Op het testveld in Puttershoek op locatie met coördinaten 51°47'36.56"N – 004°34'41.77"E mogen vluchten met lichte onbemande luchtvaartuigen worden uitgevoerd vanaf de grond tot maximaal 120 m boven het aardoppervlak (400 voet AGL) door operators die beschikken over een UAS-bedrijfs-ontheffing van ILT of over een UAS-project(trainings)ontheffing voor de locatie Puttershoek.
2. Skyvision Drone Technology B.V. mag vluchten door andere UAS-operators toestaan op de locatie Puttershoek onder de volgende voorschriften en beperkingen:
  - a. Skyvision Drone Technology B.V. controleert of de operator beschikt over een bedrijfs-ontheffing of over een project(trainings)ontheffing voor de locatie Puttershoek;
  - b. Skyvision Drone Technology B.V. laat maximaal één operator per tijdseenheid toe op de locatie Puttershoek;
  - c. Skyvision Drone Technology B.V. informeert operators over de voorschriften en beperkingen die zijn verbonden aan het vliegen op deze locatie;
  - d. Skyvision Drone technology B.V. is verantwoordelijk voor de coördinatie met het Operatie- en Coördinatiecentrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando (e-mail: p56503@mindef.nl, tel.: 0161-296770) en laat deze vluchten pas uitvoeren nadat toestemming van het OCC is verkregen;
  - e. Skyvision Drone Technology B.V. initieert uiterlijk 5 dagen voorafgaand aan de vlucht de publicatie van een NOTAM waarin de UAS-activiteit bekend wordt gemaakt, bij de Operationele Helpdesk LVNL, per telefoon 020 406 2201.

Artikel 2

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften en beperkingen verbonden:

- a. de vluchten vinden plaats binnen de geldigheidsperiode van deze beschikking;
- b. de vluchten worden uitgevoerd bij een vliegzicht van ten minste 1,5 km en vrij van bewolking;
- c. de vluchten mogen niet plaatsvinden boven mensenmenigten, constructies, bewoonde gebouwen, vaartuigen of voertuigen;

- d. de horizontale afstand tussen het onbemande luchtvaartuig en mensenmenigten, constructies, gebouwen, vaartuigen en voertuigen die *niet onder zeggenschap* vallen van de UAS-operator bedraagt ten minste 150 meter;
- e. het lichte onbemande luchtvaartuig blijft binnen het gezichtsveld/Visual Line of Sight (hierna te noemen: VLOS) van de piloot;
- f. VLOS wil in ieder geval zeggen dat de afstand van het luchtvaartuig tot de piloot, die het externe besturingsstation bedient, of de gekwalificeerde waarnemer maximaal 500 meter en de vlieg-hoogte maximaal 120 meter boven het aardoppervlak (400 ft AGL) bedraagt;
- g. de UAS-operator maakt voor iedere vlucht een operationeel plan;
- h. de UAS-operator zorgt ervoor dat de piloot altijd direct de koers en hoogte van het luchtvaartuig kan wijzigen, ook als bij normale vluchttuitvoering geen sprake is van manuele besturing van het onbemande luchtvaartuig;
- i. de UAS-operator wijst voor de desbetreffende vlucht een gezagvoerder aan onder wiens verantwoordelijkheid de vlucht wordt uitgevoerd; vóór de vlucht neemt de gezagvoerder kennis van alle gegevens en inlichtingen die voor de uitvoering van de vlucht van belang kunnen zijn;¹
- j. de UAS operator wijst naast de gezagvoerder en/of piloot² voor de desbetreffende vlucht een observant aan; het is de taak van de observant om de gezagvoerder te voorzien van informatie over de omgeving en de daarmee samenhangende botsingsrisico's en zo nodig daaromtrent instructies te geven;
- k. *Verzekering*
  - 1°. de UAS-operator is verzekerd voor aansprakelijkheid bij ongevallen al dan niet resulterend in schade of letsel ten aanzien van derden;
  - 2°. de UAS-operator voldoet ten minste aan de verzekeringseisen zoals deze zijn vastgelegd in Verordening (EG) nr. 785/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 21 april 2004, betreffende de verzekeringseisen voor luchtvervoerders en exploitanten van luchtvaartuigen;
- l. de UAS-operator stelt voor iedere vlucht ten minste één veilige positie voor het onbemande luchtvaartuig vast voor die gevallen waarbij de communicatie tussen het onbemande luchtvaartuig en het externe besturingsstation wordt verbroken;
- m. de UAS-operator stelt voor iedere vlucht een plan vast waaruit in ieder geval volgt dat de risico's worden gemitigeerd van een mogelijke botsing met overig luchtverkeer dan wel mensenmenigten en gebouwen op de grond;
- n. *voorvalmeldingen*
  - 1°. de UAS operator meldt voorvallen en ernstige incidenten binnen 72 uur aan het Analyse Bureau Luchtvaartvoorvallen van de Inspectie Leefomgeving en Transport ingevolge de Regeling melding voorvallen in de burgerluchtvaart; zie www.ilent.nl onder 'luchtvaartvoorval melden' en www.ais-netherlands.nl voor AIC-B 02/10;
  - 2°. *ongevallen* (= met gewonde(n) of dode(n)) moeten (na de hulpverleningsoproep) direct worden gemeld aan:
    - a) de OVV via 0800 MELDOVV of 0800 6353 688, en
    - b) de crisiscoördinator van ILT: 070 456 3434;
  - 3°. *incidenten* worden binnen Skyvision Drone Technology B.V. geadministreerd en beoordeeld en het management bekijkt of deze moeten leiden tot verbeteringen van de bedrijfsvoering, in ieder geval wanneer de incidenten betrekking hebben op de vluchttuitvoering;
- o. de UAS-operator draagt ervoor zorg dat iedere geplande vluchttuitvoering op een terrein aangewezen voor tijdelijk en uitzonderlijk gebruik wordt gemeld bij de Inspectie via een e-mail aan meldingtug@ilent.nl; ingevolge artikel 35, derde lid, van de Regeling veilig gebruik luchthavens en andere terreinen meldt de houder van de ontheffing ten minste 24 uur vóór de dag waarop het terrein zal worden gebruikt, dit voornemen schriftelijk of per e-mail aan de minister en de burgemeester van de gemeente waarin het desbetreffende terrein ligt; de melding aan de minister kan worden gedaan middels de melding aan de inspectie;
- p. het is de verantwoordelijkheid van de UAS-operator dat voldoende voor de vluchttuitvoering met dit luchtvaartuig opgeleid, gekwalificeerd en vakkundig personeel wordt ingezet bij de lichte UAS-vluchttuitvoering;
- q. personeel dat gemoeid is met de vluchtvoorbereiding of -uitvoering van het lichte UAS werkt niet met het systeem indien er sprake is van een omstandigheid waarbij vermoeidheid of een gevoel van niet fit zijn een gevaar voor de luchtwaardigheid of de vlucht zou kunnen opleveren.

Artikel 3

Het handelen in strijd met deze beschikking is een strafbaar feit.

¹ Zoals weersomstandigheden en -verwachtingen, ter plaatse geldende luchtverkeersregels (o.a. zichtbaar via de VFR-luchtvaartkaart Nederland en de luchtvaartgids www.ais-netherlands.nl) en eventuele bijzondere omstandigheden, bekendgemaakt in berichten aan luchtvaardenden (NOTAMS).

² De gezagvoerder is degene die eindverantwoordelijk is voor de vluchttuitvoering.

Artikel 4

Deze beschikking treedt in werking op de eerste dag na dagtekening van de Staatscourant waarin zij wordt geplaatst en vervalt op 1 november 2014.

*DE STAATSSECRETARIS VAN INFRASTRUCTUUR EN MILIEU,
namens deze,
De Senior Inspecteur ILT/vergunningen,
A. Schurink-v.d. Klugt*

Bezwaarclausule

Indien u het niet eens bent met deze beslissing kunt u hiertegen, op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht, binnen zes weken na datum waarop deze beslissing is verzonden schriftelijk bezwaar aantekenen.

Het bezwaarschrift moet worden ondertekend en moet ten minste bevatten:

- de naam en het adres van de indiener;
- de dagtekening;
- een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht;
- de gronden van het bezwaar.

Het bezwaarschrift kunt u richten aan:
Inspectie Leefomgeving en Transport
Team Juridische Zaken
Postbus 16191
2500 BD Den Haag